

"I hear of Sherlock everywhere"



Sherlockiana

MEDDELELSER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

Præsident & Redaktør:
Bjarne Nielsen,
Sherlock Holmes Museet,
Algade 3,
DK-4500 Nykøbing Sjælland.
Tlf: 59 932 221. Fax 59 93 19 11

Skatmester/Treasurer:
Alvin Andersen
Bogtrykkervej 41, 2400 NV

Girokonto: 6 08 70 86

Nr. 1, 1998 * 43. Aargang

Art in the Blood by Scott Bond



"Don't tell me, Holmes! That rascal Moran's
on the loose again!"

68

Sherlockiana, ISSN 0902-0330 udkommer 2 eller 3 gange om aaret.

Pris kr. 50,- i Danmark. I Norden kr. 60,-. Udenfor Norden \$12.

Udsendes gratis til medlemmer.

Referat af generalforsamling i Sherlock Holmes Klubben d. 10. januar 1998



1. Valg af dirigent og referent.

Kristian Cordtz blev valgt som dirigent -
Jan B. Steffensen som referent.

2. Præsidentens beretning.

Klubbens præsident, Bjarne Nielsen, orienterede om årets aktiviteter. Silver Blaze blev kørt som vanligt i Aalborg, og han opfordrede flere til at møde op. I 1998 køres løbet d. 9. juni. Præsidenten orienterede videre om modtagne julekort, nye gys & krimi frimærker og nye bøger (de fleste er omtalt i seneste nummer af bladet). Han sluttede af med at gøre opmærksom på fire udgivelser, som antikvariat Pinkerton har stået bag:

Bjarne Nielsen: *The Great Northern Adventures of Sherlock Holmes.*

Bjarne Nielsen (red.): *Sherlock Holmes Selskabet i København.*

Bent Langfeldt: *Injuries and Physical Contusions in Sherlock Holmes.*

Anders Fage-Pedersen: *The Observance of Trifles.*

P.J. Snare fremhævede *The Great Northern Adventures of Sherlock Holmes* som et spændende pionerarbejde, der fortjener et stor udbredelse.

Herefter blev præsidentens beretning godkendt.

3. Regnskab 1997.

Kasserer Alvin Andersen fremlagde regnskabet for 1997, der viste et overskud på ca. 19.000 kr. Efter afklaring af et par mindre ting, blev regnskabet godkendt.

4. Valg af bestyrelse.

Efter den sædvanlige afklaring af bestyrelsens sammensætning blev den siddende bestyrelse genvalgt. Den består af Bjarne Nielsen (præsident), Alvin Andersen (kasserer), Niels Birger Wamberg og Svend Ranild.

5. Eventuelt.

Næste årsmøde afholdes d. 16. januar 1999.

I 2000 har klubben 50 års jubilæum, og der blev foreslået at afholde en større fest i den forbindelse. Det blev også foreslået, at klubben udgiver en bog i samme anledning. Præsidenten påtog sig at samle ideerne sammen.

Alvin Andersen orienterede bl.a. om et Sherlock Holmes spil på CD-ROM og et skrivebordstema til Windows.

Herefter blev generalforsamlingen afsluttet.

/Jan B. Steffensen
Referent





Jan Steffensen, Lis Lotte Frederiksen & Christian Cordtz



Svend Ranild, Nils Nordberg, May Christiansen



Erik Drewsen, Svend Erik Westerberg



Jørgen Jespersen, Henrik Larsen, Jan Steffensen



Niels Birger Wamberg, Gunnar Berndorf, Verner Andersen



Bjarne Nielsen, Mette Fage-Pedersen, Niels Birger Wamberg

Præsidenten, vicepræsidenten og den øvrige bestyrelse samt dirigent og referent takker for god ro og orden samt de conaniske skåler og taler. Og så takker vi naturligvis vor fotograf - Mette Fage-Pedersen - for fotos.

Vi ses forhåbentlig igen den 16. januar 1999.

Kontingentet er fortsat kr. 100. For ægtepar kr. 80 pr. person. For studerende og pensionister kr. 50.



Baskervilles Hund ?

af Alvin Andersen

Det var aftenen efter årsmødet, vejret havde været usædvanligt smukt hele dagen.

Jeg pustede og stønnede, mens jeg løb med blytunge ben. Hold kæft, hvor var det hårdt.

Efter et kvarter begyndte vejtrækningen at blive roligere, og jeg kom ind i en god rytme. Jeg tænkte på årsmødet og var fuld af frisk mod på ny forskning, mon det kun bliver ved tanken.

Der lå tågebanker her og der i Utterslev Mose, mens andre steder lå badet i måneskin. Jeg drejede ned af Vestvolden ind i en tågebanke.

Pludselig stod min forstand fuldkommen stille ved synet af det frygtelige udyr, der var sprunget ud af tågedækket og nu kom farende hen imod mig. En hund var det, en kulsort hund.

"Baskervilles Hund", gispede jeg stiv af skræk.

Hvor blev jeg dog lettet, da en damestemme kaldte: "Viggooooo !". Først nu så jeg ikke Baskervilles Hund, men en dejlig sort labrador.

For megen fantasi ? Ude af trit med virkeligheden ?

I bogen *Sagde Doktoren* fortæller Tage Voss i kapitlet "Vorherre og andre rumvæsner", om mennesker, der lever i en mærkelig fantasiverden, bl.a. et ægtepar, der er overbevist om, at mange af de almindelige mennesker, de møder, er forklædte rumvæsner.

Senere skriver Tage Voss: "Forfattere indfører læserne i en verden, hvor de mødes med ham i fællesskab om en fiktion, som dog kan få mere eller mindre virkelighed. Er Don Quixote og Odysseus ikke lige så virkelige for os som Attila, Tutankamon og Cæsar? Gør det forskel om Sokrates har levet, eller om han er en figur, skabt af Platon? Sherlock Holmes er et eksempel på, hvorledes begavede mennesker gennem et århundrede har diskuteret beliggenheden af Baker Street 221B og andre subtile enkeltheder fra Holmes-universet. Antagelig afslører den slags blot et menneskeligt behov for at solidarisere sig i overskuelige sammenhænge på ét eller andet fælles grundlag. Finder man ikke et reelt, skaber man et. Skydebrødre, Dyrenes Beskyttelse, Haveforeningen Tusindfryd - eller repetition af barndomsminde, dyrkelse af skoleuniverset eller de gamle soldaters nostalgi, ofte en mytologi som efterhånden mister forbindelse med fortidens realiteter." (...) "Ikke alle føler deres eksistens tilstrækkeligt opfyldt af Sherlock Holmes eller havekoloniens fællesskab." (Mon Tage Voss ved, hvad han taler om?) (...) "Der er i tiden et tydeligt behov for tilhørsforhold til en gruppe. Fælles passion er lykke, i hvert fald større tryghed end at stå udenfor, Sherlock Holmes eller Vorherre - lige meget. Men når man lukker sig inde, lukker man alle andre ude. Vi er de retfærdige - en ganske tvivlsom holdning - om end forståelig i en kaotisk verden".

Efter I nu har læst Tage Voss' betragtninger om os, må jeg lige fortælle, hvad Nordisk Tobakskollegium sagde, efter jeg havde holdt et foredrag om Holmes og tobakken:

"Og folk siger vi er tossede."



SILVER BLAZE SWEEPSTAKES
&
PROFESSOR MORIARTY MEMORIAL
rides i år på
AALBORG VÆDDELØBSBANE
tirsdag den 9. juni.
Løbsprogrammet starter klokken ca. 17:00

Vem var Old Baron Dowson?

af KLAS LITHNER

Denne omtalas i förbigående i *The Mazarin Stone*, som enligt Baring-Gould utspelas under sommaren 1903, med Holmes besökare, Count Negretto Sylvius. Det är på tal om Holmes förklädnadskonst (s. 1147), som han säger: *Old Baron Dowson said the night before he was hanged that in my case what the law has gained the stage had lost.* Detta måste alltså ha hänt efter att Holmes öppnat verksamhet i London, vilket var 1879, då *The Musgrave Ritual* utspelades, fortfarande enligt Baring-Gould. Ett så grovt brott att det medförde dödsstraff kan Holmes knappast ha haft befattning med under sitt första år, utan först ett stycke in på 1880-talet. Det gäller därför att finna en Baron Dowson, som i slutet av 1800-talet eller början av 1900-talet, senast 1903, blev hängd för mord, eftersom de andra grova brott där dödsstraff ingick i straffskalan i praktiken knappast medförde sådant. Baron kan då vara

1. en adelstitel
2. en ämbets titel
3. ett förnamn och
4. det första av två efternamn utan bindestreck emellan.

1.

Adelstiteln Baron är den femte och lägsta av de fem graderna inom den brittiska högadeln, nämligen Duke, Marquess, Earl, Viscount och Baron. Dowson kan mycket väl ha innehavt denna rang, men då uppkommer den komplikationen att medlemmar av högadeln (*The Peers*) hade *forum privilegiatum*, som det heter på juridisk språk, m.a.o. att de endast hade att svara för grövre brott inför sine likar i överhuset (*The House of Lords*), som både avgjorde skuldfrågan och bestämde straffet. Detta ålderdomliga och ceremoniella förfarande förekommer som bekant i Dorothy Sayers: *En sky av vittnen* (1945), där Lord Peter Wimseys äldre bror hertigen av Denver åtalas inför Överhuset för mord på sin tilltänkte sväger kapten Denis Cathcart. Förfarandet förekommer också i John Dickson Carrs *Bruden i Newgate* (1962), där bokens hjälte Dick Darwent dömdes till döden av en vanlig domstol för ett mord, förövat den 5 maj 1815. Det visar sig emellertid; att hans två kusiner stupat i slaget vid Waterloo den 15 maj, och att hans farbror, markisen av Darwent, dött samma dag vid underrättelsen härom. Följaktligen tillhörde Darwent, som ärvt titeln, då han dömdes, högadeln och kunde endast dömas av Överhuset. Följaktligen blir han åtalad på nytt där och frikänd. Det påstådda brottet till vilket han var oskyldig, hade nämligen förövats genom en duell, en företeelse, som tillhörde högadelns högst skattade tidsfördriv. Lösningen är mycket elegant.

Detta *forum privilegiatum* avskaffades 1948. Den siste medlem av högadeln som åtalades där var lord de Clifford, som 1935 åtalades för vållande till annans död i biltrafik. Den siste medlem av högadeln som avrättades var Earl Ferrers 1760 för mord. Inget åtal förekom mellan 1841 och 1901. Eftersom ingenting tyder på att Dowson dömts av överhuset och på grund av det uppseende en sådan rättegång skulle ha väckt, kan vi räkna bort detta alternativ (Källa: Lord Russell of Liverpool: *Om och himlen rämnar*, 1958, kap. 3 *Ett tvivelaktigt privilegium*).



Ill. af A. Gilbert fra *The Mazarin Stone*.

2.

Ämbetstiteln Baron härrör från medeltiden i England, då det inrättades en särskild myndighet, Curia Regis, för tvister om Kronans skatteanspråk. Denna ombildades senare till The Court of Exchequer. Dess president hade titeln Chief Baron of the Exchequer resp. för andra domare Baron etc. Dessa domarbefattningar medförde inte automatiskt adelskap, men vissa domare adlades vid sin avgång till lågadel. Domstolen avskaffades och domartitlarna försvann 1881 vid en stor omorganisation av domstoleväsendet. Den efterträdde av The Exchequer Division of the High Court. Följaktligen kan den av Holmes citerade källan mycket väl ha varit en sådan domare eller f.d. domare, som avrättats under ovannämnda tid. Uttrycket "Old Baron" kan syfta antingen på att Dowson var gammal vid tillfället i fråga eller att det hänt för länge sedan, från 1903 räknat. (Källa: David Walker: *The Oxford Companion to Law*, Oxford, 1980, s. 115).

3.

Baron som förnamn. Detta alternativ är fulls tänkbart. Jag har visserligen inte hittat något sådant exempel, men andra titlar på engelsk högadel har givits som dopnamn. Jag räknar däremot inte med artist-, smek- eller öknamn. Därför finns det inget exempel på Duke eller Marquess. Marquis är däremot det engelska ordet för en utländsk markis. Ett sådant exempel är den amerikanske journalisten och författaren Marquis Childs, som skrev den kända boken *Sweden. The Middle Way* (1936). Beträffande Earl kan man hänvisa till den amerikanske vicepresidentkandidaten 1948 för republikanerna och senare ordföranden i Högsta Domstolen Earl Warren, baseballspelaren Earl Averill, musikern Earl Bostic, sångaren Earl Coleman och musikern Earl Hines. På Viscount eller Baron har jag tyvärr inte heller funnet några exempel. Beträffande de icke högadliga titlarna King, Prince och Count (icke- brittisk greve) som förnamn kan nämnas filmregissören King Vidor, baseballspelaren King Kelley samt musikerna King Oliver och Count Basie.

Följaktligen anser jag detta alternativ tänkbart. Som nordiska motsvarigheter till adelstitlar som efternamn kan man slutligen nämna den danske juridikprofessorn Vagn Greve och den svenske simmare Bengt Baron.

4.

Baron som det första av två efternamn utan bindestreck emellan. Ur Canonen kan man hänvisa till att bröderna Moriarty enligt vissa teorier hade det dubbla efternamnet James Moriarty. En hastig genomgång av en del av bokstaven A i *Who's Who 1995* visar vidare exempen Abel Smith och Adam Smith, varför man kan antaga, att en fullständig genomgång av det digra verket skulle ge betydligt fler exempel.

Följaktligen anser jag alternativen 3) och 4) möjliga.

Jag tackar som vanligt Ted Bergman, B.S.I., för hjälpen med att finna citatet och min svärson Martti Soutkari för hjälp med amerikanska namnexempel

A Sherlock Holmes Worldwide Congress of Holmesian Societies in Meiringen from April 30 to May 4, 1998.

The Sherlock Holmes Hotel: 2.400 franske frank
The Hotel Sauvage (standard room) 2.665 franske frank
The Hotel Sauvage (de luxe room) 3.155 franske frank

Prisen inkluderer:

4 övernatningar med morgenmad, velkomst cocktail, frokost på bådtur på Interlaken, en engelsk picnic, to *Holmesian* middage, en tur til Aar, besøg på Sherlock Holmes Museet og en drink, dampstogstur Meiringen/Brienz og bådtur på Brienz søen, svævebanetur op til Reichenbach, bustur til Rosenlaui, biografbillet, kongressmateriale.

Ikke inkluderet i prisen:

Extra for enkeltrum 140 frank pr. nat, drikkevarer til middage, aftente.

For nærmere oplysninger:

Joaquim Vergés
Services Touristiques
Hauptstrasse 8 Postfach 700 - CH - 3860
Meiringen, Schweiz
Fax: 41 33 97 16879

Lidt mere om filmens Sherlock Holmes

Af Henrik Larsen

Sherlock Holmes står i dyb gæld til filmmediet for sin fortsatte berømmelse. Hvad ville han i det 20. århundrede være uden en Basil Rathbone eller en Jeremy Brett til at dramatisere sine bedrifter for masserne? Min påstand: En helt fra fortiden, der samlede støv på folkebibliotekerne! I stedet oplever hver generation en ny tolkning i biografen eller på tv og anspores deraf til at læse de originale historier. Holmes er den litterære figur, som er blevet portrætteret flest gange på film - en på alle måder imponerende rekord (mon ikke Tarzan kommer ind på en andenplads?) Mediet var knapt nok opfundet, før man skød den første Sherlock Holmes one-reeler; de af os, der mødte op til generalforsamlingen, havde fornøjelsen af at se en dansk udgave fra 1910 på video, men som det fremgår af Bjarne Nielsens artikel *Sherlock Holmes på det hvide lærred* er det allerførste forsøg på at filmatisere mesterdetektiven, *Sherlock Holmes Baffled*, 10 år ældre. Vi nærmer os med andre ord et jubilæum, og det bliver forhåbentlig markeret på behørig vis.

Til Bjarnes artikel skal her knyttes nogle bemærkninger og tilføjelser.

Film indtil 1978.

Nigel Bruce's fortolkning af Dr. Watson har altid været omdiskuteret. Som seriøs sherlockianer må jeg fordømme den, men som seriøs film buff har jeg en svaghed for Universal-seriens generelle charme. Man skal huske på baggrunden, 2. Verdenskrig. Filmselskaberne havde brug for noget, der både kunne underholde og propagandere for allieret sejr, og til dette formål var litteraturen og filmens eventyrskikkelser velegnede. Leslie Howard opdaterede sin Røde Pimpernell i *Pimpernell Smith* (1941), Johnny Weissmuller kæmpede mod nazisterne i det mørkeste Afrika i *Tarzan Triumphs* (1943). Intet var mere naturligt end også at lade det udødelige makkerpar Holmes & Watson udfordre akse-magterne; London stod trods alt i de flestes bevidsthed (inklusive Hitlers) som centret for allieret modstand. Den patriotiske tone mærkes især i de første Universal film, såsom Basil

Rathbone's afsluttende ord i *The Secret Weapon* (1942): "This fortress built by Nature for herself, this blessed spot, this Earth, this realm, this England." Senere, da krigslykken gik aksemagterne imod, blev tonen mere afslappet. I *The Spider Woman* (1944) optræder Hitler, Mussolini og kejser Hirohito som måltavler i et skydetelt! Nominelt var hvert enkelt afsnit "based on a story by Conan Doyle"; reelt huggede forfatterne måske et plot eller to, resten var standard søndagsmatiné. Det er derfor efter min mening unfair overfor Bruce at bebrejde ham en useriøs tilgang til rollen.

The Hound of The Baskervilles (1959) er Conan Doyle udsat for filmstudiet Hammer. Den har to af gysergenrens veteraner, Peter Cushing og Christopher Lee på rollelisten (de kunne for nylig ses sammen med kollegaen Vincent Price i *Scream and Scream Again* (1970) på TV Danmark) og lille iltre Cushing har både energien og ansigtet til at spille Holmes, blot ikke højden, hvad man dog godt kan leve med. Rollen som Henry Baskerville indehaves ofte af intetsigende flødebolle-heltetyper, men Lee (der er et hoved højere end Cushing og selv har spillet Holmes) giver den karakter; i hans fremstilling er arvingen til Baskerville Hall en kejtet og nervøs ung mand. Andre Morrell er en kompetent Watson.



Christopher Lee som Sir Henry Baskerville og Peter Cushing som Holmes i *The Hound of the Baskervilles* (1959)

Om *The Private Life of Sherlock Holmes* (1970) skal det bemærkes, af Billy Wilders oprindelige version varede 3½ time, men den blev klippet

sønder og sammen af producenterne. En enkelt scene er blevet genopdaget og tilføjet i laserdisc-udgivelsen af filmen. Apropos Wilder, har Gene Wilder begået en plat og lidet morsom komedie, *The Adventure of Sherlock Holmes' Smarter Brother* (1975). Marty Feldman er dog et forsonende element.

Jeg er enig med Bjarne i, at *The Seven Percent Solution* (1976) er en glimrende film, der kæler for de sherlockianske detaljer. På et punkt overdrives der dog. Det er en kendsgerning, at Watson blev såret af en jezaalkugle i den ulyksalige træfning ved Maiwand, blot er skudsårets placering omdiskuteret. Ikke i filmen. Robert Duvall staver afsted, så ingen er tvivl om, at den mand har et dårligt ben, og det virker lidt komisk. Vi ved dog, at skaden, hvis den overhovedet var i benet, efter en tid heledes så meget, at Watson ikke følte men efter den. "I am reckoned fleet of foot" bemærker han i *HOUND* og i *CHAS* præsterer hen at løbe to engelske mill!

Endelig er der to film som ikke nævnes af Bjarne, og som jeg desværre ikke selv har set, men som regnes for betydningsfulde bidrag. I *They Might Be Giants* (1971) lever den pensionerede dommer Justin Playfair (George C. Scott) i en fantasiverden, hvor han er Sherlock Holmes. En kvindelig psykiater, Dr. Watson (Joanne Woodward) skal kurerere ham...



Joanne Woodward som Dr. Watson og George C. Scott som Justin Playfair (Sherlock Holmes) i *They Might Be Giants* (1971).

I *Sherlock Holmes in New York* (1976) tager Roger Moore fri fra James Bond-rollen og skifter til deerstalkereren; John Huston er en effektiv professor Moriarty. Filmen udstyrer Holmes med en søn, frugten af et stormfuldt møde med, ja, hvem andre end The Woman!



Roger Moore som Holmes og Patrick MacNee som Watson i *Sherlock Holmes in New York* (1976).

Film efter 1978.

I løbet af de sidste 20 år er der kommet mange nye titler til. Her skal jeg indskrænke mig til selvoplevede film og serier (jeg har f.eks. ikke set de to *Star Trek* afsnit, hvori der efter sigende er Holmes-referencer).

Murder by Decree (1979) lader ligesom *A Study in Terror* (1965) Sherlock Holmes afsløre kvindemorderen Jack The Rippers identitet. Christopher Plummer gør sig udmærket som Holmes, og James Mason deler efter min mening førstepladsen med Edward Hardwicke (fra Granadaserien) som den bedste Watson nogen sinde. I mindre roller ses Anthony Quaile og John Gielgud. Mason, for hvem filmen var et tiltrængt comeback, følte selv, at han var som skabt til sin rolle:

"I am supremely suitable to play Watson because it's a role that for once is totally within my range. I could also have played Holmes, except for the unfortunate fact that I am physically quite the wrong shape. I don't see Watson as a buffoon: in the army he'd have been regarded as an intelligent man, and happily in this film he's been written as Holmes's equal. He was a good sort, an

indomitable friend, able to make witty speeches at regimental dinners, dependable, full of common sense and dignity and integrity. He's the kind of man I would have liked very much. Holmes, on the other hand, was really rather weird."



Christopher Plummer som Holmes og James Mason som Watson i *Murder by Decree* (1979).

Tv-filmene *The Sign of Four* og *The Hound of the Baskervilles* (1983) har begge Ian Richardson som Holmes, mens Watson spilles af hhv. David Healy og Donald Churchill. Richardson vil for yngre seere være mest kendt fra BBC-serien *The House of Cards* om en skrupelløs politikers vej til magten. Filmene er ganske gode, trods de sædvanlige friheder i forhold til bøgerne. Således får uforlignelige Brian Blessed - i en ganske uconanisk birolle - lov til at stjæle billedet i størstedelen af *The Hound of the Baskervilles*.

Den nu legendariske Granada-serie (1984-1995) med Jeremy Brett som Sherlock Holmes og David Burke eller Edward Hardwicke som Dr. Watson er udførligt omtalt i sidste nummer af *Sherlockiana*. Her skal blot gentages, hvad andre før mig har skrevet, nemlig, at de første afsnit i serien står uanfægtet som de fineste fortolkninger af Conan Doyle til dato. Det gik galt, da producenterne begyndte at hælde flere udenoms ting på for at fylde de 50 minutter ud og komme med fjollede ændringer (såsom *The Last Vampire*), og Brett blev stadig mere manieret, men om ikke andet kan man i disse sene afsnit stadig nyde samspillet mellem ham og Edward Hardwicke.

Young Sherlock Holmes (1985). Tjæ, hvad skal man sige? Medproducent Steven Spielberg har sat sit tydelige fingeraftryk, og hvis man er til Spielberg, bliver man godt underholdt, så længe

forlægget ikke er afgørende for nydelsen. I de afsluttende rulletekster skriver producenterne en lang smøre om, at filmen er en hyldelse til Conan Doyle, og at de har tilladt sig at fantasere over Holmes' ungdom. Det tør antydes. Flere logiske spring kunne nævnes, men det mest fatale er at sætte Holmes og Watson sammen. Medmindre Watson også blev udsat for amnesi i slaget ved Maiwand og derfor ikke genkendte sin ungdomsven, da Stamford introducerede ham!

Sean Connery leverer en pragtpræstation som William af Baskerville, en Sherlock Holmes i munkekutte, i filmatiseringen af Umberto Eco's *The Name of the Rose* (1986). Det er måske at udvide feltet for meget, men faktisk udstyres broder William i romanen med klare sherlockianske attributter. Eco er desuden forfatter til en række conaniske studier (se sidste nummer af *Sherlockiana*).

Komedier om mesterdetektiven har aldrig været vellykkede, men *Without a Clue* (1988) er i hvert tilfælde et bedre forsøg end Gene Wilders film. Vi præsenteres for den rystende afsløring, at Sherlock Holmes i virkeligheden var en afdanket skuespiller (Michael Caine) som Watson (Ben Kingsley) hyrede for at dække over sin egen geniale detektivvirksomhed. På et tidspunkt i filmen får Watson den lyse ide at droppe konceptet helt og tage æren for sine egne bedrifter som "The Crime Doctor", hvad hans litterære agent, Conan Doyle, ikke er særlig begejstret for! Holmes tvinges selvfølgelig til at tage rollen alvorligt, da doktoren bortføres af sin dødsfjende... gæt selv hvem.

Seneste filmatisering er *Crucifer of Blood* (1991), en TNT tv-produktion, efter et teaterstykke af samme titel, hvor Charlton Heston er for gammel og for amerikansk til at overbevise som Holmes. Han slap betydelig bedre fra sin Long John Silver i den ligeledes TNT-producerede *Treasure Island* (1990). Historien er ellers en interessant bearbejdning af SIGN, især er den indiske prolog god.

Tilbage er kun spørgsmålet om, hvad fremtiden vil bringe. En ny film - eller, gud forbyde det, en Walt Disney tegnefilm? En ny tv-serie? Hvem skal i så fald løfte arven efter Rathbone og Brett? Ét er sikkert: der vil altid komme en ny Sherlock Holmes fortolkning.

Litteratur:

- Matthew E. Bunson: *The Sherlock Holmes Encyclopedia* (1995)
- Leonard Maltin: *Movie and Video Guide* (1995)
- Sheridan Morley: *Odd Man Out: The Life of James Mason* (89)
- Bjarne Nielsen: *Sherlock Holmes på det hvide lærred* (1998)



Sherlock Holmes Selskabet i København. Dansk BSI-Historie I. Redigeret af Bjarne Nielsen. Pinkerton 1997. Oplag 50 stk. A4 format. 32 sider. 50 Kr.

Hæftet er en kildesamling for "Sherlock Holmes Selskabet i København". Selskabet blev startet d. 6. december 1946 og var jo som bekendt en lukket forening på 12 prominente medlemmer med Storm P. som præsident. Dette var årsagen til, at andre Sherlock Holmes-interesserede d. 5. december 1950 startede Sherlock Holmes Klubben.

Hæftet er opbygget kronologisk og indeholder et udvalg af breve, artikler, kronikker, vedtægter, taler, osv. som har været bragt i aviser og tidskrifter, hvor man normalt ikke venter at finde den slags.

I hæftet findes Sherlock Holmes selskabets vedtægter, samt de 20 spørgsmål, som Storm P. udarbejdede til at kontrollere de få nye medlemmers velbevandrethed i Conanen. Professor Christian Ellings kronik fra 1946, hvori han beskriver Holmes' og Watsons lejlighed. En kronik, som blev startskuddet til selskabet. Diverse breve er med, bl.a. korrespondancen om selskabets oprettelse, herunder det ældste bevarede brev fra professor Elling til overlæge dr. med Ejner Lenstrup (1946). Der er et brev fra landsretssagfører Jørgen Cold til overlæge dr. med Ejner Lenstrup (ligeledes fra 1946). Et par indkaldelser til møde fra november 1953 og januar 1958. Et foredrag ved våbenhistoriker Th. Møller fra 1948 og et ved kredslæge Jens Jensen fra 1956. Uddrag af "Bogen om Storm P." samt diverse avisartikler. Verner Andersens artikel om Sherlock Holmes Selskabet i København. Bagest i hæftet bringes en liste over Sherlock Holmes selskabets forskningsresultater.

Bjarne Nielsen har udvalgt materialet således, at det giver et godt overblik over selskabets virke og historie. Det er muligt at danne sig et indtryk af, hvorfor selskabet valgte at forblive en lukket kreds; hvori dets virke bestod, og ikke mindst at

drage nytte af selskabets forskning til videre arbejde.

Hæftet er et godt supplement til perioden før Henry Lauritzens bog *Sherlock Holmes Klubben 1950 - 1975*.

Anders Fage-Pedersen. *The Observance of Trifles. Udflugter i den sherlockianske verden.* Pinkerton 1997. Oplag 113 stk. A5 format. 56 sider. Illustreret. 60 Kr.

Dette hæfte er et udvalg af kronikker og artikler skrevet af Anders Fage-Pedersen, samt hans oversættelse af et interview med forfatteren Arthur Conan Doyle. Det hele, som titlen angiver, har tilknytning til den sherlockianske verden. Teksterne har tidligere været bragt i dagbladet *Politiken*, *Sherlockiana* og *Hjemmeværnet*. Et par af kronikkerne behandler perioden 3. maj 1891 - 1. april 1894, hvor Sherlock Holmes' færd som bekendt er noget uklar. En artikel omhandler nogle betragtninger over Sherlock Holmes' sjæleliv, og i en anden argumenteres der mod den opfattelse, at der har "eksisteret" mere end en Mrs. Watson.

Hæftet indeholder også et par personlige oplevelser fra Fage-Pedersens liv som sherlockianer: Forfatterens første oplevelse med Sherlock Holmes, og Fage-Pedersens møde med vennen Henry Lauritzen. Vi får i disse artikler en forklaring på "The Cimbrian Friends of Baker Street". Hæftet indeholder ligeledes en længere artikel om "Sportsmanden Sherlock Holmes". Hæftet afsluttes med et interview med en herre ved navn Conan Doyle, som vist nok er Watsons forlægger. Hans navn optræder tit i forbindelse med Watsons udgivelser. I dette interview afslører den militærinteresserede Doyle sine tanker om dannelse af et hjemmeværn.

Hæftet er rigt illustreret, både med tegninger af Henry Lauritzen og kendte udenlandske tegnere. Aage Rieck Sørensen har skrevet efterord.

Bjarne Nielsen. *The Great Northern Adventures of Sherlock Holmes.* Pinkerton 1997. Oplag 500 stk. 80 sider. Rigt illustreret. Engelsk tekst. 180 Kr.

Bogen er en oversigt over de 12 Sherlock Holmes-film fra Nordisk film i perioden 1908 - 1911. I de indledende afsnit omtales bl.a. Nordisk Films grundlægger Ole Olsen og de udenlandske Sherlock Holmes-indspilninger fra samme tidsperiode. De første seks Sherlock Holmes film på Nordiske Film havde manuskript af Viggo

Larsen, de blev instrueret af Viggo Larsen, og han spillede hovedrollen i fem ud af seks. Alle tolv film var stumfilm, og kun een af dem eksisterer endnu i sin helhed: Sherlock Holmes i Bondefangerkløer eller Den Stjaalne Tegnebog fra 1910 med Otto Lagoni som Sherlock Holmes. Vor præsident Bjarne Nielsen råder i øvrigt over den eneste tilgængelige kopi af denne film. Desuden findes der 75 meter fra en anden Holmes-film, *Hotelrotterne* eller *Hotelmysterierne* eller *Sherlock Holmes' sidste bedrifter*, som på mystisk vis dukkede op i Aalborg i 1984 efter at have tilbragt mange år i en kuffert. I bogen er aftrykt et par billeder fra filmen.

Nordisk Film var i begyndelsen af århundredet et filmselskab på internationalt niveau. Selskabets film om Holmes var blandt de første i verden.

Bogen gennemgår hver enkelt films handling og rolleliste samt datidens anmeldelser i udenlandske tidsskrifter. Eftersom der altså kun eksisterer een film i dag, er resten beskrevet ud fra manuskripter, pressemeddelelser, billeder etc.

Som filmbog indeholder udgivelsen mange spændende fotos, dels fra filmene, dels af personer fra Nordisk Film, filmstudierne, etc. Fotos og i det hele taget tryk kvalitet er i top, og eftersom bogen er trykt på engelsk, skulle der være gode chancer for, at også sherlockianere i udlandet får gavn og glæde af den. En virkelig lækkerbissen.

Bent Langfeldt. *Injuries and Physical Contusions in Sherlock Holmes.* Pinkerton 1997. Oplag 100 stk. 16 sider. Engelsk tekst. 40 Kr. 40

Forfatteren er læge og specialist i radiologisk diagnostik ved Anatomisk Institut på Århus Universitet. Hæftet her om skader og fysiske kvæstelser (herunder drab) i Conanen er en opfølger - på Langfeldts tidligere udgivelse (Pinkerton 1996) om sygdomme i Sherlock Holmes-teksterne. Hæftet er udformet som en alfabetisk liste, der omfatter de personer, som blev udsat for læsionerne eller de morderiske angreb. For eksempel står der om Richard Brunton (Musgrave Ritualet): "Rachel Howells kills the butler by locking him up at the cellar at Hurlstone". Eller om Helen Stoner (Det Brogede Bånd): "Holmes pushed back the frill of black lace which fringed the hand that lay upon our visitor's knee. Five little livid spots, the marks of four

fingers and a thumb, were printed upon the white wrist. 'You have been cruelly used', said Holmes".

I øvrigt viser Langfeldts liste, at Sherlock Holmes er den enkeltperson, som er kommet flest gange til skade, nemlig ni, skarpt efterfulgt af J.H. Watson, syv gange. Der er tale om grundforskning for ægte Holmes-entusiaster.

Jeremy Brett and David Burke: An Adventure in Canonical Fidelity

*By R. Dixon Smith
Foreword by Michael Cox*

The first study of Jeremy Brett as Sherlock Holmes. Newly illustrated edition of a long-out-of-print account of the early years of the Granada Television Sherlock Holmes series, and an analysis of the five finest impersonators of Sherlock Holmes on stage and screen. Originally published in 1986, it quickly went out of print and has become a Sherlockian rarity. This edition contains a new introduction by the author, is signed by him, and is published in pictorial card covers in a limited edition of 1,000 copies.

Rupert Books Monograph Series No. 6
40 pp. Illustrated. Price: £10

Remembering Jeremy Brett *By Michael Cox and R Dixon Smith*

Collects six Jeremy Brett tribute articles (which originally appeared in *The Guardian*, *The Sherlock Holmes Journal*, *ACD*, *The Ritual*, and *Sherlock Holmes Gazette*) written by Michael Cox, the original producer of the Granada Television Sherlock Holmes series, and R. Dixon Smith, author of *Jeremy Brett and David Burke: An Adventure in Canonical Fidelity*, the first study of Jeremy Brett as Sherlock Holmes. This edition is published in card covers in a limited edition of 600 copies.

Rupert Books Monograph Series No. 4
32 pp. Illustrated. Price: £10

Disse to nye og absolut anbefalelsesværdige bøger samt mange flere - både nye og antikvariske - kan bestilles hos

RUPERT BOOKS
58/59 Stonefield
Bar Hill, Cambridge CB3 8TE
England
Telefon: (44) 1954 781861

Homepage:
http://ourworld.compuserve.com/homepages/rupert_books
E-mail:
rupert_books@compuserve.com